

## Dary Ducha svatého – motor církve

Základ kázání: 1. Petrova 4:10-11

1. čtení: Skutky 2:1-23

**ČEP:** <sup>10</sup> Každý ať slouží druhým tím darem milosti, který přijal; tak budete dobrými správci milosti Boží v její rozmanitosti. <sup>11</sup> Kdo káže, ať zvěstuje slovo Boží. Kdo slouží, ať to činí ze síly, kterou dává Bůh – tak aby se všechno dělo k oslavě Boží skrze Ježíše Krista. Jemu buď sláva i moc na věky věků. Amen.

**Bible kralická:** <sup>10</sup> Jeden každý jakž vzal od Boha dar, tak vespolek tím sobě přisluhujte, jako dobří šafáři rozličné milosti Boží. <sup>11</sup> Mluví-li kdo, mluviž jako řeči Boží; jestliže kdo přisluhuje, činiž to jakožto z moci, kteréž jemu uděluje Bůh, aby ve všem slaven byl Bůh skrze Jezukrista, kterémuž jest sláva a císařství na věky věků. Amen.

Milí bratři, milé sestry,

v čem se liší činnost církve od jiných lidských, společenských aktivit? Co odlišuje církev od všech ostatních organizací? Odpověď zní: Dary Ducha svatého. Jsou to dary Božího Ducha, kterými Bůh obohacuje a vyzbrojuje Kristovu církev. Duchovní dary, které nám Duch svatý milostivě uděluje. Bez nich bychom byli ve své činnosti, v životě církve, odkázáni jen sami na sebe a na své vrozené či naučené schopnosti a dovednosti, tak jako všechny ostatní lidské organizace. Dnes tedy bude řeč o darech Ducha svatého.

**I.** V prvním čtení jsme si opět po roce připomněli událost zrození Kristovy církve. Tehdy o Letnicích byli učedníci Duchem svatým napojeni na oslaveného Pána Ježíše, který odešel k Otci. Od toho okamžiku je církev pevně spojená se svým Pánem – asi tak, jako je lidské tělo pevně spojené s hlavou, nebo jako je nevěsta spojena nerozlučným svazkem se svým ženichem. Od té chvíle už učedníci nikdy nebyli osamoceni, ale žili v plné přítomnosti Páně a sloužili mocně a účinně sobě navzájem i lidem kolem sebe.

Apoštol Petr, autor těch veršů, které nám dnes slouží za základ kázání, byl tehdy u toho. I na něj v Jeruzalémě sestoupil Duch svatý. A on také ihned začal vzácné dary Ducha svatého užívat ku prospěchu svých bližních. Otevřel ústa a kázal. Jeho kázání bylo vcelku jednoduché a přímočaré. Bez zbytečných příkras, bez vtípů, bez rétorických obrátů, bez historických odboček a zábavných anekdot ze života. Kázal o Pánu Ježíši ukřižovaném, vzkříšeném a vyvýšeném. Vedl své posluchače k vyznání hříchů a k víře v Krista. A ten den, jak známo, se k Pánu Ježíši přimklo na 3000 lidí.

Petr si to však k dobru připsat nemůže. Kdyby dnes žil, jistě by nám s pyšným posměchem neřekl: *Žabari! Když já jsem kázal, tisíce lidí uvěřilo v Krista!* On věděl, že za tím úspěchem stál někdo jiný: To Duch svatý obdařil Petra svou přítomností a svými dary. Duch svatý otevřel srdce jeho posluchačů. To byla jeho zásluha. To bylo Boží dílo. A od té chvíle: Kdykoli se někdo obrátí ke Kristu díky kázání evangelia, může za to Duch svatý – a ne ten, kdo káže. Tuto pravdu si my kazatelé, učitelé, evangelisté musíme s pokorou i úlevou pořád znovu opakovat. Nejsme to my lidé, ale je to Bůh Duch svatý.

Petr tedy dostal (mimo jiné!) dar mluvit. Boží Duch jej obdařil darem sdělovat evangelium, komunikovat tu radostnou zprávu o Ježíši Kristu. A z jeho působení víme, že tento duchovní dar používal správně: Že lidem zvěstoval slovo Boží. Nevtloukal druhým do hlavy své vlastní názory a postoje. Kázal Boží slovo. A k tomu Petr vede všechny křesťany, které Duch svatý obdařil stejně či podobně jako jeho. Dnes nás povzbuzuje:

- <sup>11</sup> **Kdo káže, ať zvěstuje slovo Boží.**

Doslova: *Kdo mluví, jako Boží výroky.* Tedy: *Kdo káže Krista, kdo vyučuje o Kristu, ať tak činí v souladu s Písmem.* Kdo zvěstuje evangelium, ať zvěstuje biblické evangelium. Ať křesťanští kazatelé a učitelé dobře znají Písmo a věrně předávají tu radostnou zprávu o Pánu Ježíši – v souladu s Božím slovem. Ať si nevymýšlejí vlastní teorie a teologie. Ať druhé neodvádějí od zvěsti Písma výplody své (v posledku hříšné) myslí. Ať své posluchače nekrmí líbivými řečmi a (na první poslech) hlubokými myšlenkami, které ale nakonec popírají Boží pravdu v Bibli zjevenou. Ať je Boží slovo centrem jejich kázání a vyučování. Ať je alfou a omegou křesťanského zvěstování. To je zodpovědnost každého kazatele a učitele evangelia, kterého Bůh obdařil těmito dary. Jak říká i apoštol Pavel:

- <sup>1</sup> Před Bohem a Kristem Ježíšem, který bude soudit živé i mrtvé, tě zapřísahám pro jeho příchod a jeho království: <sup>2</sup> **Hlásej slovo Boží, ať přijdeš vhod či nevhod, usvědčuj, domlouvej, napomínej v trpělivém vyučování.** <sup>3</sup> Neboť přijde doba, kdy lidé nesnesou zdravé učení, a podle svých choutek si seženu učitele, kteří by vyhověli jejich přáním. <sup>4</sup> Odvrátí sluch od pravdy a přikloní se k bájím. <sup>5</sup> Avšak ty buď ve všem střízlivý, snásej útrapy, konej dílo zvěstovatele evangelia a cele se věnuj své službě. (2Tm 4:1-5)

**II.** Bratři a sestry, za nějaký čas si apoštolové v Jeruzalémě začnou stýskat, že už nedokážou zastat veškerou práci v církvi. Je toho na ně zkrátka moc... Topí se v různých povinnostech, které je nakonec odvádějí od toho podstatného: Od modlitby a od kázání. Proto ustanoví v první církvi diakony, kteří se budou starat o veškerou sociální činnost, mohli bychom říct.

- *V té době, kdy učedníků stále přibývalo, začali si ti z nich, kteří vyrostli mezi Řeky, stěžovat na bratry z židovského prostředí, že se jejich vdovám nedává každodenně spravedlivý díl. <sup>2</sup> A tak apoštolové svolali všechny učedníky a řekli: "Bohu se nebude líbit, jestliže my přestaneme kázat Boží slovo a budeme sloužit při stolech. <sup>3</sup> Bratří, vyberte si proto mezi sebou sedm mužů, o nichž se ví, že jsou plni Ducha a moudrosti, a pověříme je touto službou. <sup>4</sup> My pak budeme i nadále věnovat všechn svůj čas modlitbě a kázání slova." <sup>5</sup> Celé shromáždění s tímto návrhem rádo souhlasilo, a tak zvolili Štěpána, který byl plný víry a Ducha svatého, dále Filipa, Prochora, Nikánora, Timóna, Parména a Mikuláše z Antiochie, původem pohana, který přistoupil k židovství. <sup>6</sup> Přivedli je před apoštoly, ti se pomodlili a vložili na ně ruce. <sup>7</sup> Slovo Boží se šířilo a počet učedníků v Jeruzalémě velmi rostl. Také mnoho kněží přijalo víru. <sup>8</sup> Štěpán byl obdařen Boží milostí a mocí a činil mezi lidem veliké divy a znamení. (Sk 6:1-8)*

Na životě první církve je vidět, že Duch svatý jedny obdařil dary mluvení. A jiné obdařil dary služby. Jedny obdařil dary sdělovat evangelium. A jiné obdařil dary činit evangelium. A přesně na tyto dvě kategorie apoštol Petr ve svém dopise rozděluje duchovní dary. On ví, že darů Ducha svatého je nespočet, že se vzájemně překrývají a doplňují. Rozhodně netvrdí, že jsou jen dva. Ale říká, že je můžeme rozdělit zhruba do dvou kategorií: Na dary mluvení a na dary činění. Na dary slova a dary skutků. Na dary úst a dary rukou. Kdybychom si pomohli výčtem duchovních darů z pera apoštola Pavla (Ř 12; 1K 12 a Ef 4), pak můžeme mezi **dary mluvení** zařadit třeba: *Slovo moudrosti, poznání, prorocství, rozlišování duchů, mluvení ve vytržení a jeho výklad, vyučování, kázání, povzbuzování, vedení.* A mezi **dary činů** zase: *Službu, rozdávání, dobročinnost, pohostinnost, péči o trpící, dar uzdravování, působení mocných činů.*

O té první skupině, o kazatelích, učitelích, evangelistech už jsme mluvili. O té druhé skupině se apoštol ve svém dopise také vyjadřuje. Takto povzbuzuje všechny křesťany, které Duch svatý vyzbrojil dary služby:

- ***Kdo slouží, ať to činí ze síly, kterou dává Bůh...***

Když totiž budeš, křesťane, sloužit druhým lidem ze své vlastní síly, nebude tvá činnost pozhnaná. Hledej sílu u Boha, abys mohl co nejlépe a co nejdéle sloužit svým bratrům a sestrám, ale i lidem kolem tebe. Vždyť v sobě samotném naleznáš jen velmi omezenou sílu. Ale Bůh je neomezený a nevyčerpatelný zdroj energie pro jakékoli bohu-libé dílo. U něj čerpej. U něj tankuj. K tomu nás vede i apoštol Pavel:

- *A tak, bratří, svou sílu hledejte u Pána, v jeho veliké mocí. (Ef 6:10)*

**III.** Bratři a sestry, apoštol Petr nás dnes velmi srozumitelně vyučuje o duchovních darech. Jsem přesvědčen, že každý z vás dnešní pasáží porozuměl už na první poslech. Ale pochopit význam těchto slov, to je pouze jedna strana mince. Ta druhá strana mince už je obtížnější: Přijmout toto apoštolské povzbuzení do svého života. Žít podle těchto slov. To už tak snadné není. Petr začal takto:

- <sup>10</sup> ***Každý ať slouží druhým tím darem milosti, který přijal...***

*Každý...* V souladu s apoštolem Pavlem (Ř 12:6; 1K 12:7) Petr tvrdí, že každý křesťan je příjemcem alespoň jednoho duchovního daru. Věříš v Krista? Přijal jsi ho za svého Pána a Spasitele, který tě na kříži zbavil všech tvých vin a daroval ti věčný život? Pokud ano, pak Duch svatý v tobě působí. A obdařil tě svými dary, přinejmenším alespoň jedním. Písmo tvrdí, že není jediného křesťana, který by byl prost duchovních darů. Není to nádherné? Duch svatý není jako dítě, které přijde ze školky s jedním pěkným obrázkem, a pak se rozhoduje, kterému z rodičů jej věnuje. Duch svatý obdařil svými dary každého křesťana, který kdy žil, žije a bude žít. Boží Duch nikdy neponechá svou církev bez svých darů. Protože církev bez darů Ducha by slábla, chradla a nakonec zahynula. Život církve je závislý na přítomnosti Ducha svatého a na jeho darech. A to je úžasné: Že z Boží milosti není jediného křesťana, který by byl ponechán bez duchovních darů. Jenže teď přijde ta obtíž: Jsou žel mnozí křesťané, kteří si nejsou vědomi darů, kterými je Duch svatý obdařil... Jiní zase rozpoznali, čím je Duch obdaroval, ale nechtějí ty jeho dary používat. A ještě jiní je používat chtějí, ale ne ke službě druhým a Bohu ke slávě. Do které kategorie křesťanů patříš, bratře? Ve které škatulce ses našla, sestro?

**1)** Víš vůbec, čím tě Duch svatý obdařil? Zkoumala jsi to vůbec někdy? Modlil ses vážně k Bohu, aby ti ukázal, co ti milostivě dal a svěřil? Radila ses v životě se zkušenými bratry a sestrami, zda na tobě nějaké dary Ducha rozpoznali? Pokud jste se našli v této první skupině, bratři a sestry, pak musíte dnes slyšet jasně, že Duch svatý i vám daroval své dary. Pokud o nich do této chvíle nevíte či nepřemýšlíte, je chyba na vaší

straně. Je to pak svým způsobem nerozbalený dárek. Nám je líto, když si naši milovaní odmítají rozbalit dárek, který jsme jim věnovali. Stejně tak je Bohu líto, když dar, který nám dal, necháváme nerozbalený. Hospodina mrzí, když ani nevíme, co nám vlastně daroval a svěřil.

2) Možná se ale spíš ztotožníte s tou další skupinou křesťanů. Pochopili jste, čím vším vás Bůh obdařil. Dary Ducha jste už ve svém životě rozpoznali, ale téměř je nepoužíváte. Možná ze sobecké lenosti. Nechte se vám věnovat svůj čas a své síly k tomu, abyste tyto dary rozvíjeli. Raději se staráte o věci vezdejší, o to všechno, co jednou pomine, o svůj majetek, zaměstnání, o plnohodnotné využití volného času. Tomu všemu dáváte přednost. Na tom vám záleží mnohem víc než na duchovní službě svým bližním a na službě Bohu samému. Nebo máte strach duchovní dary užívat. Máte obavy, že by pak váš život byl úplně jiný. Že by se začal odvíjet jiným směrem. Mohli byste některé lidi proti sobě popudit. Setkali byste se s nepochopením a s odporem – a to nejen za zdí kostela, ale dokonce možná i v kostele. Nejen mimo církev, ale třeba přímo v církvi samotné.

Když tě, bratře a sestro, Bůh obdařil svými dary a ty už o nich víš, používej je. Nám to bude k duchovnímu prospěchu, užítku, k budování církve. A Pána Boha tím oslavíš a vyvýšíš. Kristus nás přece varuje ve svém Podobenství o hřivnách, abychom jeho dary nezakopávali hluboko pod zem. Ten neúčinný služebník zakope Pánovu hřivnu – prý ze strachu. A Pán ho při svém příchodu v hněvu nazve služebníkem špatným a líným. (Mt 25:26) Takové vysvědčení snad nikdo z nás jednou dostat nechce, že ne?!

3) A je možné, bratři a sestry, že patříte do té třetí kategorie. To je kategorie křesťanů, kteří rozpoznali dary Ducha a užívají je. Jen je sem tam nepoužívají správně. Přejí si v koutku svého srdce slyšet slova chvály od lidí. Chtějí být známí a vážení v církvi, mít rozhodující slovo a mnohokrát poplácaná ramena. To všechno mohou mít! Jen skrze jejich slova a jejich činnost nebude růst křesťanské společenství a nebude oslaven Bůh. Protože když to, co ti Bůh daroval, užíváš ke svému vlastnímu prospěchu, pak lidé kolem tebe budou chřadnout a Bůh nebude tebou veleben.

Toto duchovní pokušení jde ruku v ruce s jiným pokušením: A sice, že máme sklon někdy vnímat Boží dary jako něco, s čím jsme se narodili, co jsme se sami naučili, na čem jsme se nadřeli – a za co teď máme sklízet chválu a vděk. Připomíná mi to situace, kdy mladší sourozenec prohlásí: *Ta hračka je moje*. A přitom se jedná o hračku, kterou mu půjčil jeho starší sourozenec. Jen se na to už zapomnělo.

Ale Petr jasně říká: Každý z vás je pouhý **správce** Božích milostivých darů. Správce, ne majitel. Správce domu zodpovídá za dům, který sám nestavěl a který mu nepatří. On se o něj musí starat, opravovat jej, zvelebovat jej, aby ten dům vypadal dobře a byl v pořádku, aby sloužil jeho majitelům, aby byl pýchou těch, kteří ten dům postavili a vlastní jej. Tak ať jsou duchovní dary, které nám Bůh svěřil, pýchou Boží! Jimi oslavujme Boha a budujme naše společenství!

**IV.** Jsem přesvědčen, že každý z nás se dokázal nalézt alespoň v jedné z těchto tří kategorií křesťanů. Já v tuto chvíli hned v té druhé a třetí. Protože mě někdy ovládne sobecká lenost a strach. A ještě víc jsem v pokušení používat dary Ducha svatého k budování vlastní cti, vlastního jména, k vlastní oslavě. A kdykoli se přitom chytím, stydím se. A prosím Boha, aby správně nasměroval veškerou mou činnost: Aby on byl oslaven a vy, abyste duchovně rostli.

A co se našeho sboru týče: U některých z vás vidím zakopané hřivny. U jiných zase duchovní lenost, strach, neochotu sloužit. A u dalších touhu prosadit sebe sama. Co já vidím, je samozřejmě jen velmi omezené. A mohu se mýlit. Jsem jen člověk. Bůh to všechno ale vidí jasně a zřetelně. Proto nás dnes svým Slovem v první řadě vede k pokání: Přiznejme sobě i Bohu, bratři a sestry, že zdaleka nejsme dokonalými správci jeho rozmanitých darů.

Pořád dokolečka se v našich sborech a v celé církvi řeší peníze, financování kazatelů, opravování kostelů a modliteben. Kde na to vzít? Jak ušetřit? Kde o peníze žádat? Ale řešme to podstatně! Modleme se za to, aby nám Bůh dal poznat, jakými dary nás obdařil. Prosme Boha, aby nám dal sílu i odhodlání ty jeho úžasné dary skutečně užívat a rozvíjet, uplatňovat v životě církve a této společnosti. Pokorně i neodbytně žádejme Boha, aby nám dal lásku k bližním i k němu samému, abychom ty jeho dary užívali ve shodě s jeho vůlí, k jeho slávě a k duchovnímu prospěchu všech lidí kolem nás. Pak se naše sbory nebudou vyprazdňovat a duchovně chřadnout, když všichni, jeden jak druhý, vezmeme vážně to dnešní Petrovo povzbuzení:

- <sup>10</sup> *Každý ať slouží druhým tím darem milosti, který přijal; tak budete dobrými správci milosti Boží v její rozmanitosti.* <sup>11</sup> *Kdo káže, ať zvěstuje slovo Boží. Kdo slouží, ať to činí ze síly, kterou dává Bůh – tak aby se všechno dělo k oslavě Boží skrze Ježíše Krista. Jemu buď sláva i moc na věky věků. Amen.*